

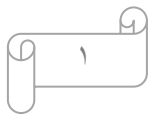

کامل راهنمای معلم

درس پایه ی پنجم
گروه آسیب دیده ی شنوایی
دوره ی ابتدایی

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی
سال تحصیلی ۹۹-۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سخنی با همکاران

حمد و سپاس خداوند بلند مرتبه را که به ما توفیق داد تا بتوانیم جزوه‌ای را به عنوان مکمل راهنمای معلم تهیه نموده و در اختیار شما همکاران گرامی قرار دهیم، تا از این طریق بتوانیم گامی هرچند کوچک در جهت آموزش بهتر دانش آموزان آسیب دیده شنوایی برداریم .

امید است با تلاش شما همکاران عزیز ، افق های تازه‌ای در روند بهبود کیفیت آموزش پیش روی ما گشوده شود.

این جزوه شامل فصل ۳ می باشد که عبارتند از:

فصل اول: قرآن

فصل دوم : هدیه‌های آسمان

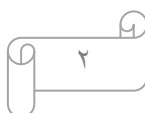
فصل سوم : فارسی و کتاب نوشتاری آن

در درس ریاضی:

*قسمت‌هایی با عنوان؛ فرهنگ نوشتن، معما و سرگرمی، فرهنگ خواندن جهت مطالعه‌ی آزاد می باشد.

در درس علوم:

* با توجه به اهمیت تفاوت های فردی دانش آموزان، در هر فعالیتی که از آن‌ها گزارش خواسته شده است؛ بهتر است گزارش‌های مربوط به هر فعالیت را به صورت تصویری یا در حد چند جمله‌ی کوتاه یا نقاشی و از وی انتظار داشته باشید.

در درس مطالعات اجتماعی :

*مطالبی که با عنوان "مطالعه برای انجام فعالیت" نوشته شده است ، فقط برای انجام فعالیت‌های کاربرگه در کلاس در محتوای کتاب گنجانده شده و انجام هر نوع آزمون کتبی از محتوای آن ممنوع

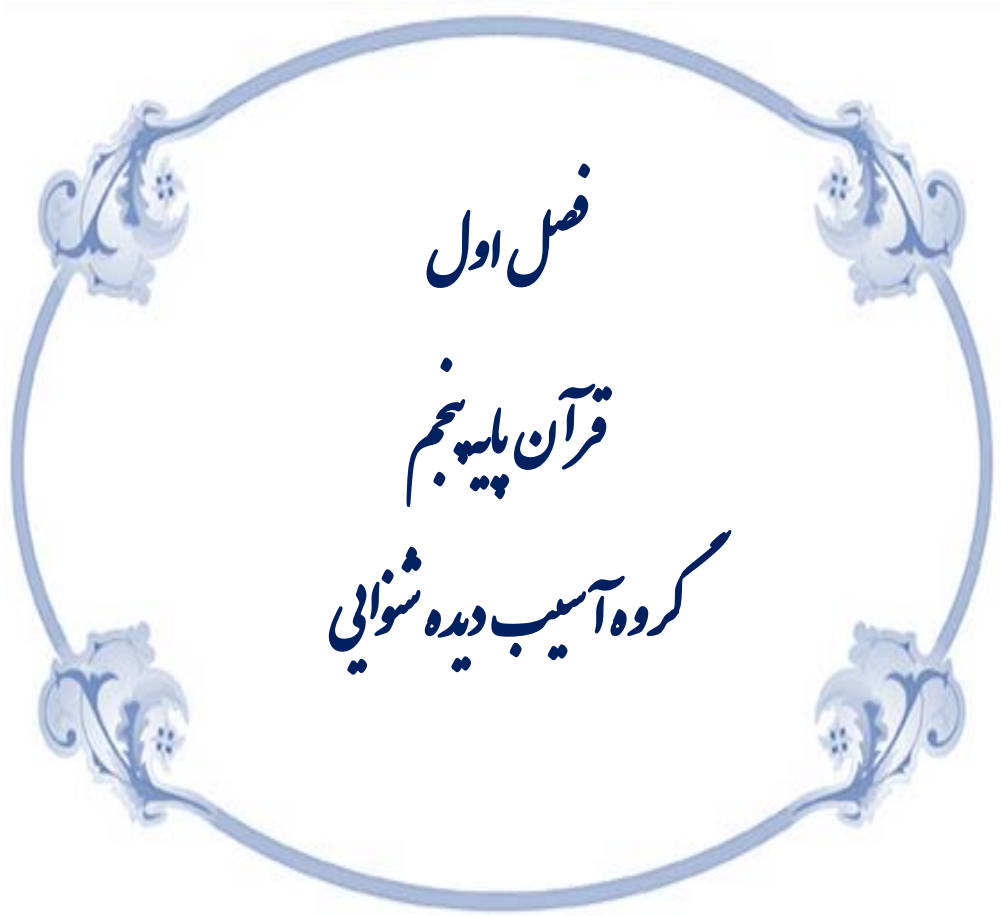
است.

*در این کتاب فعالیت‌های دروس و کاربرگه‌ها طوری طراحی شده تا فضایی برای پرورش مهارت‌ها و درونی‌سازی ارزش‌ها به وجود بیاید، لذا از طراحی سوال و جواب‌های کلیشه‌ای از متن درس‌ها خودداری نمایید.

*از انجام هرگونه مشق و رونویسی از روی متون و قصه‌های این کتاب یا نوشتن سوال و جواب‌های کلیشه‌ای روی متون و درس‌ها خودداری کنید.

*همکاران ارجمند، در صورت توانمندی دانش‌آموزان می‌توانید مواردی را که جهت مطالعه‌ی آزاد در این جزوه لحاظ شده است به طور کامل تدریس نمایید.

*آموزگاران محترم می‌توانند پیشنهادات خود را از طریق اداره آموزش و پرورش استثنایی استان به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور منعکس نمایند.

فصل اول

قرآن پایہٴ نجم

گروه آسیب دیدہ شنوائی

همکار گرامی

*مطالعه‌ی دقیق کتاب معلم (راهنمای تدریس) در پایه‌ی پنجم جهت توجه به اجرای صحیح شیوه‌ی تدریس قبل از اقدام به طراحی تدریس الزامی می‌باشد.

*مقدمه و توصیه‌های ابتدای کتاب درسی که مخاطب آن والدین و آموزگاران می‌باشند را مطالعه نمایید.

*به تناسب موضوع درسی قرآن از وسایل کمک آموزشی مناسب، جذاب و شاداب مانند : کتاب، لوحه‌های تصویری، لوح فشرده‌ی آموزشی و... استفاده گردد.

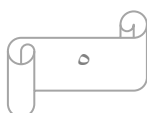
*آنچه در بیشتر قسمت های آموزش قرآن اهمّیت دارد، کسب مهارت عملی آن است تا دانش نظری؛ برای مثال، چگونگی خواندن نماد تنوین اهمّیت دارد نه تعریف آن.

* سوره ها و پیام‌های قرآنی دروس :

حفظ سوره‌ها و پیام‌های قرآنی الزامی نیست اما می‌تواند به عنوان فرصت تشویقی و غیراجباری برای یادگیری دانش‌آموزان در نظر گرفته شود و می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی به صورت گروهی یا فردی، کارهای هنری مانند: نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

* انس با قرآن در خانه :

در پایان هر درس ، تمرین هایی به عنوان انس با قرآن در خانه داده شده است . این بخش ، تکلیف دانش - آموزان است و باید آموزگار بر انجام آن توسط دانش‌آموزان، نظارت داشته باشد. و در پایان جلسه‌ی آموزشی هر درس از کتاب درسی ، درپوشه‌ی کار دانش‌آموزان ثبت می‌شود.

* آیات و متن های قرآنی (صفحه قرآن کامل) :

تعدادی از آیات و متن های قرآنی که در جلسه اول و آخر هر درس آمده و حجم زیادی را دربر گرفته است را می توانید در کلاس با توجه به توانایی دانش آموزان در حد ۲ الی ۳ سطر روخوانی کنید.

* ترجمه آیات :

برخی از آیات دروس به طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه ها جهت مطالعه آزاد می باشد و دانش آموزان موظف نیستند ترجمه های این آیات و مفاهیمی را که در بخش کار در کلاس هر درس آمده است را حفظ کنند و نباید در ارزشیابی پایانی از این گونه ترجمه ها و مفاهیم پرسش شود .

* کار در کلاس :

انجام تمرین های " کار در کلاس " الزامی است ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش آموزان می تواند به عنوان فعالیت های آزاد خارج از کلاس در ارزشیابی مستمر دانش آموزان منظور شود و عدم یادگیری آن - ها نباید در ارزشیابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره ای از دانش آموزان گردد.

* ضرورت آموزش قرآن توسط آموزگار پایه و دلایل آن :

۱. هم خوانی با منطق کلی ضرورت تک معلمی در دوره ابتدایی

۲. شناخت و ارتباط بیشتر آموزگار پایه با دانش آموزان

۳. استفاده از فرصت های مناسب برای برقراری ارتباط میان دروس فقط برای آموزگار پایه ممکن است.

۴. امکان تنظیم فاصله جلسات تدریس در طول هفته فراهم می شود و دیگر لزومی ندارد درس قرآن در دو ساعت پشت سر هم و در یک روز برگزار شود.

در بیان قصص قرآنی توجه به نکات ذیل ضروری است :

- ۱- برای آشنایی و انس هر چه بیشتر با قرآن، لازم است آموزگاران به نحو مطلوب (زیبا، جذاب و با استفاده از وسایل کمک آموزشی مناسب مانند : تصاویر، عکس، لوح فشرده، فیلم و...) آن را ارایه نمایند.
- ۲- هنگام قصه‌گویی چیدمان دانش‌آموزان طوری باشد تا بر چهره‌ی مربی و تصاویر تسلط و اشراف داشته باشند.
- ۳- هنگام بیان قصص قرآنی بهتر است آموزگار ظاهری آراسته و شاداب داشته و از حالت چهره‌ی خود برای نشان دادن حالت و احساسات شخصیت‌های داستان استفاده نماید.
- ۴- پیشنهاد می‌شود، به تناسب موضوع قصص، در هنگام قصه‌گویی از اشاره‌های طبیعی که برای دانش‌آموزان جالب و لذت‌بخش می‌باشد، استفاده نمایید.
- ۵- به کمک تصاویر، داستان‌های مربوطه را به زبان کودکانه برای دانش‌آموزان تعریف نمایید.
- ۶- در پایان قصه دانش‌آموزان را برای نتیجه‌گیری مناسب از قصه هدایت نمایید.
- ۷- دانش‌آموزان را تشویق کنید تا بخش‌هایی از داستان را نمایش دهند یا نقاشی کنند.
- ۸- متن داستان‌ها صرفاً "جهت آگاهی همکاران گرامی می‌باشد و از دانش‌آموزان فقط تصویرخوانی داستان‌ها خواسته شود.

فصل دوم

مدیه های آسمان پایتخت
گروه آسیب دیده شنوایی

همکار گرامی

راهنمای حاضر به منظور تسهیل در آموزش کتاب هدیه‌های آسمان طراحی شده است و جهت بهره‌مندی

بیشتر، توجه آموزگاران محترم به موارد زیر معطوف می‌گردد:

* برای تدریس به کتاب راهنمای معلم توجه فرمایید .

* شیوه تصویرخوانی بیشتر مورد استفاده قرار گیرد .

* با توجه به مناسبت‌های گوناگون و یا احساس نیاز، معلم می‌تواند برخی از درس‌ها را خارج از ترتیب موجود تدریس نماید .

* در آموزش قرآن، نماز مورد ارزشیابی قرار نمی‌گیرد و این ارزشیابی در هدیه‌های آسمان انجام می‌شود.

*قسمت «همخوانی کنیم» :

تدریس شعرها الزامی نیست اما می‌تواند به عنوان فرصت تشویقی و غیراجباری برای یادگیری دانش‌آموزان در نظر گرفته شود و می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا شعر را بخوانند و یا درباره‌ی آن به صورت گروهی یا فردی، کارهای هنری مانند: نقاشی و... انجام دهند.

درس اول : دسته گلی از آسمان

- قسمت "تدبر کنیم" با عنوان " آیات زیر را با دقت بخوانید"

بهتر است در صورت عدم توانایی دانش‌آموزان کلاس، برای درک بهتر هریک از آیه‌ها نمایشی را اجرا کنند و درباره آن گفت‌وگو کنند.

- قسمت "ایستگاه فکر" با عنوان " این حدیث را بخوانید"

بهتر است به یکی از نشانه‌های خداوند ، فواید و منافع بسیار آن‌ها اشاره شود .

- قسمت "بگرد و پیداکن" با عنوان " با مراجعه به آیات"

این فعالیت به آیه ۲۰۱ سوره بقره و دعای رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ اشاره دارد.

درس پنجم : گل صد برگ

- قسمت "تدبر کنیم" با عنوان " این آیه را بخوانید"

بهتر است در این فعالیت دانش‌آموزان به بیان نمونه‌هایی از رحمت و مهربانی پیامبر اکرم (ص) به انسان‌ها، حیوانات و دیگر موجودات بپردازند.

درس دوازدهم : خورشید پشت ابر

- قسمت "بررسی کنید" با عنوان " هر یک از این ویژگی‌های امام"

در این فعالیت به شباهت ایشان از جهت تولد مخفیانه با حضرت موسی (ع)، طول عمر با حضرت نوح (ع) و زیبایی چهره با حضرت یوسف(ع) اشاره شود.

درس هفدهم: این‌ها و آن‌ها

- قسمت "گفت‌و‌گو کنید" با عنوان "این ضرب المثل"

دانش‌آموزان را به این مطلب راهنمایی کنید که هر کس در قیامت مهمان عمل خویش است و در حقیقت ما با اعمال خودمان بهشت یا جهنم خود را می‌سازیم.

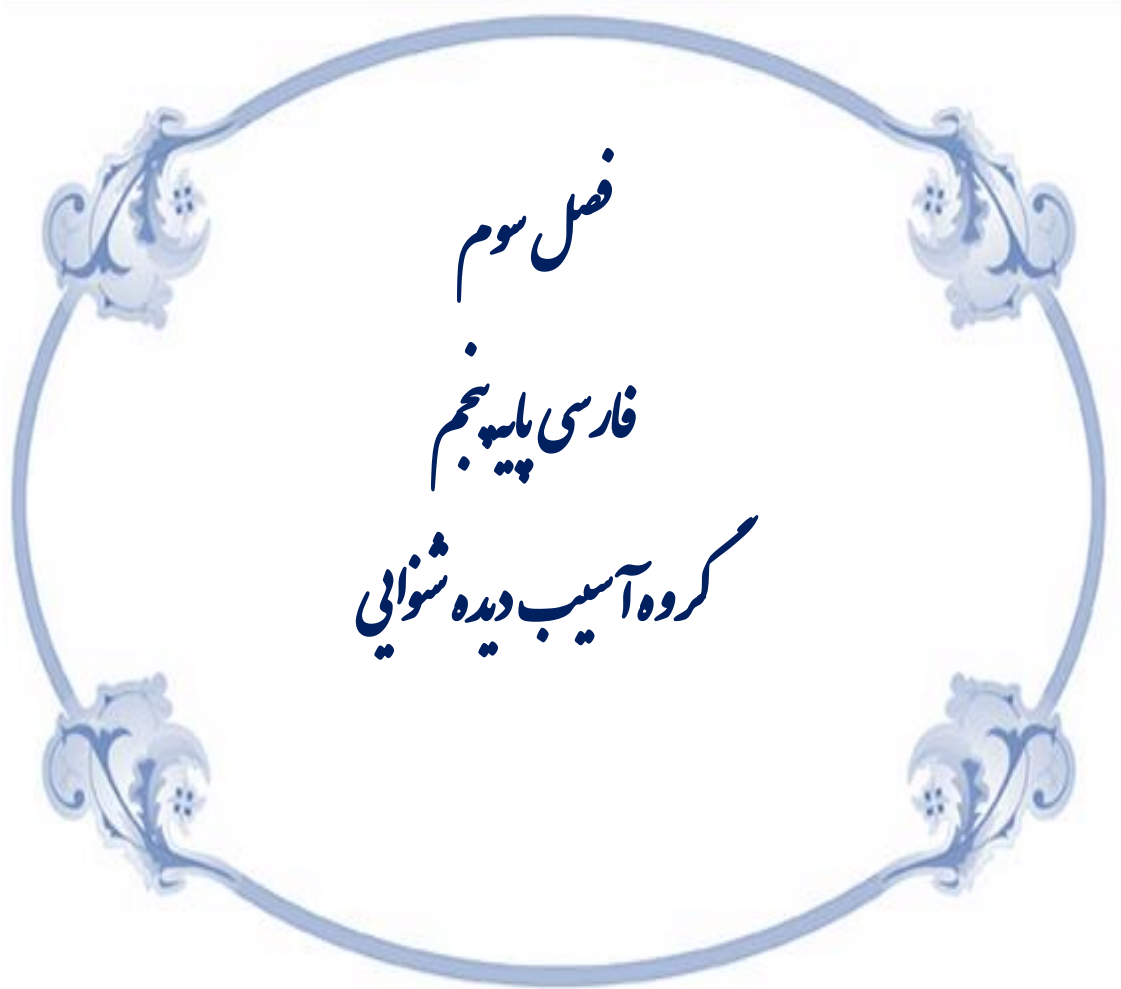
در قسمت زیر شرح ضرب المثل فوق آمده است:

"هرچه کنی به خود کنی؛ گر همه نیک و بد کنی"

درویشی بود که در کوچه و محله می رفت و می خواند: «هرچه کنی به خود کنی گر همه نیک و بد کنی.» زنی حيله گر این درویش را دید و به آوازش گوش داد، سپس به خانه رفت و خمیر درست کرد و یک فطیر شیرین پخت و کمی زهر هم لای فطیر ریخت و آورد و به درویش داد و رفت به همسایه اش گفت: من به این درویش ثابت می‌کنم حرفش اشتباه است.

از قضا زن یک پسر داشت که ۷ سال بود گم شده بود، در بازگشتش به شهر به درویش برخورد، سلامی کرد و گفت: من از راه دور آمده‌ام و گرسنه‌ام. درویش هم همان فطیر زهری را به او داد و گفت: «زنی برای ثواب این فطیر را برای من پخته، بگیر و بخور جوان!»

پسر فطیر را خورد و حالش به هم خورد و به درویش گفت: این چه بود، سوختم؟ درویش فوری رفت و زن را خبر کرد. زن دوان دوان آمد و دید پسر خودش است! همانطور که توی سرش می‌زد و شیون می‌کرد، گفت: حقا که تو راست گفتی؛ هرچه کنی به خود کنی گر همه نیک و بد کنی.

فصل سوم
فارسی پایه پنجم
گروه آسیب دیده شنوایی

همکار گرامی

راهنمای حاضر به منظور تسهیل در امر آموزش کتاب فارسی طراحی شده است و جهت بهره‌مندی بیشتر، توجه همکاران محترم به موارد زیر معطوف می‌گردد :

*قسمت درس آزاد :

- در این قسمت بهتر است به موضوع های محلّی، بازی ها و... پرداخته شود.

*قسمت بخوان و بیندیش :

- در این قسمت بهتر است در حد "روان خوانی" تمرین شود.

*قسمت بخوان و حفظ کن :

- در این قسمت بهتر است در حد "روان خوانی" تمرین شود.

*قسمت حکایت :

- در این قسمت بهتر است در حد "روان خوانی" تمرین شود.

مواردی از تمرین‌های کتاب فارسی (نوشتاری) که جهت مطالعه آزاد در نظر گرفته شده در جدول زیر آمده است:

شماره درس	عنوان درس	عنوان فعالیت	شماره تمرین	عنوان تمرین
درس ۱	تماشاخانه	نگارش	تمرین ۲	یکی از صداهایی...
درس ۲	فضل خدا	نگارش	-	شعر رقص باد...
درس ۳	رازی وساخت بیمارستان	نگارش	-	یکی از موضوع‌های ...
درس ۴	بازرگان وپسران	املا و دانش زبانی	تمرین ۲	الف و ب
درس ۴	بازرگان وپسران	املا و دانش زبانی	تمرین ۳	الف و ب
درس ۴	بازرگان وپسران	نگارش	-	حکایت زیر را...
درس ۵	چناروکدوبن	املا و واژه آموزی	تمرین ۱	بیت هایی را...
درس ۵	چناروکدوبن	نگارش	-	قصه ی شعر چنارو..
درس ۶	سرود ملی	نگارش	-	تجربه ی شنیدن کدام..
درس ۸	دفاع از میهن	نگارش	-	شرح حال یا خاطره‌ی...
درس ۸	دفاع از میهن	هنروسرگرمی و...	تمرین ۲	به نظر شما هر یک ...
درس ۹	نام آوران دیروز، امروز، فردا	نگارش	-	یکی از موضوع‌های ...
درس ۱۰	نام نیکو	نگارش	-	زندگی‌نامه‌ی یکی ...
درس ۱۱	نقش خردمندان	نگارش	-	داستان آوازی برای وطن...
درس ۱۴	شجاعت	درک متن	-	الف و ب
درس ۱۴	شجاعت	نگارش	-	یکی از موضوع‌های ...
درس ۱۵	کاجستان	املا و واژه آموزی	تمرین ۲	از روی بیت هایی که..
درس ۱۵	کاجستان	درک متن	تمرین ۱	با توجه به شعر درس...

شماره درس	عنوان درس	عنوان فعالیت	شماره تمرین	عنوان تمرین
درس ۱۵	کاجستان	نگارش	-	قصه ی شعر کاجستان ..
درس ۱۶	وقتی بوعلی، کودک بود	نگارش	-	با استفاده از ...
درس ۱۷	کاروتلاش	نگارش	-	با توجه به آموخته‌های ...

*همکاران ارجمند، در صورت توانمندی دانش آموزان می توانید مواردی را که جهت مطالعه آزاد در این جزوه لحاظ شده است به طور کامل تدریس نمایید.